

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci

žalobců: a) A.A.,
státní příslušnost Ázerbájdžánská republika
t.č. pobytem Pobytové a integrační středisko Havířov, Na Kopci 5,
Havířov-Dolní Suchá
b) A. A., a jejich nezletilé děti
V. A., a
Z. A., ,
všichni státní příslušnost Ázerbájdžánská republika,
všichni t.č. pobytem Pobytové a integrační středisko Havířov, Na Kopci 5,
Havířov-Dolní Suchá,
zastoupení Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou se sídlem Český Těšín,
Masarykovy sady 76/18,

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.1.2018 č.j. OAM-569/ZA-ZA11-ZA17-2017 a o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25.1.2018, č.j. OAM-568/ZA-ZA11-ZA17-2017, o udělení mezinárodní ochrany

takto:

- I. Žaloby **se zamítají**.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Česká republika **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Odměna advokátky Mgr. Beaty Kaczynské **se určuje částkou 38 200 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Ostravě ve lhůtě 60-ti dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 25.1.2018 č.j. OAM-569/ZA-ZA11-ZA17-2017 žalované Ministerstvo vnitra ČR neudělilo žalobci A. A. mezinárodní ochranu podle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Dalším rozhodnutím ze dne 25.1.2018, č.j. OAM-568/ZA-ZA11-ZA17-2017 žalovaný podle týchž zákonných ustanovení neudělil mezinárodní ochranu žalobkyni A. A. a jejím nezletilým dětem V. A. a Z. A. V průběhu správního řízení vzal žalovaný za objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany prvního žalobce byly rodinné rozpře a důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany druhé žalobkyně a jejich nezletilých dětí byl konflikt v rámci rodinného soužití s matkou jejího muže, tedy s matkou prvního žalobce. Tento důvod však nebylo možno podřadit pod důvody taxativně vymezené v ust. § 12 písm. a), b) zákona o azylu, a jelikož žalovaný neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobcům podle ust. § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu, rozhodl tak, že se jim mezinárodní ochrana neuděluje.
2. Žalobci proti uvedeným rozhodnutím podali včasné žaloby, ve kterých žalovanému vytýkali porušení ust. § 3 správního řádu (zákon č. 500/2004 Sb.), podle něhož nevyplývali ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonů se zásadou zákonnosti, zákazu zneužití dobré víry a materiální rovnosti. Žalobci jsou přesvědčeni, že v jejich případě byly naplněny podmínky pro udělení mezinárodní ochrany a to minimálně ve formě doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu. Mají obavy z návratu do Ázerbájdžánu, neboť se obávají postihu, který jim hrozí z důvodu, že byli žadateli o mezinárodní ochranu. Nemohou se vrátit do Ázerbájdžánu, neboť jim tam hrozí vážná újma ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, k čemuž druhá žalobkyně dodala, že má také strach z možné pomsty ze strany tchýně – matky prvního žalobce. Napadená rozhodnutí žalovaného považují žalobci za nedostatečně odůvodněná a nepřezkoumatelná.

3. Usnesením ze dne 15.3.2018 krajský soud obě věci žalobců spojil ke společnému projednání a rozhodnutí a na jejich žádost jim ustanovil zástupkyni z řad advokátů Mgr. Beatu Kaczynskou. Tato právní zástupkyně žalobců podáním ze dne 3.5.2018 doplnila žaloby žalobců tak, že rovněž poukázala na údajné porušení ust. § 3 správního řádu žalovaným a opakovala, že žalobci mají obavy ze svého návratu do Ázerbájdžánu, přičemž v případě druhé žalobkyně tyto obavy pramení zejména z chování její tchýně, kterému musela čelit během společného soužití. V tomto směru byla vystavena útrapám psychického rázu, které naplňují definici ponižujícího zacházení ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Žalobci mají také obavy, že budou postihováni, coby neúspěšní žadatelé o mezinárodní ochranu v zahraničí. V této souvislosti odkázali na zprávu „Ázerbájdžán – informace OAMP, bezpečnostní a politická situace v zemi“ ze dne 28.8.2017, dle které je úroveň dodržování politických práv a občanských svobod v zemi původu žalobce nedostatečná.
4. Žalovaný navrhoval zamítnutí žalob žalobců jako nedůvodných.
5. Krajský soud provedl důkaz napadenými rozhodnutími žalovaného ze dne 25.1.2018 č.j. OAM-569/ZA-ZA11-ZA17-2017, ze dne 25.1.2018, č.j. OAM-568/ZA-ZA11-ZA17-2017 a připojenými správními spisy žalovaného týchž čísel jednací a poté dospěl k závěru, že žaloby žalobců nejsou důvodné. Při řízení o žalobě žalobce vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) a ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalovaného (ust. § 75 s.ř.s.).
6. Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících z připojeného správního spisu ve věci žalobce A. A. vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že tento žalobce v rámci poskytnutí údajů k žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl jako důvody této žádosti, že se oženil proti vůli rodičů a vznikla tak rodinná rozepře. Rodina mu chtěla vybrat vlastní partnerku. Jde o to, že jeho žena je šiita a on je sunnita. Oba mají také zdravotní problémy a chce, aby o tom mluvila druhá žalobkyně. Když se to všechno nahromadilo, rozhodli se odjet do Německa, tak jak si to naplánovali. Dne 18.7.2017 byl s žalobcem proveden pohovor k důvodům jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Z protokolu o tomto pohovoru krajský soud zjistil, že v zemi původu pracoval jako učitel, dělal kurzy na počítači, byl něco jako IT technik. Má ekonomické vzdělání. V důsledku poranění hlavy neabsolvoval vojenskou službu a měl přiznaný invalidní důchod druhé třídy. Vycestoval ze země bez problémů a rovněž obdržel i české vízum. Měl rozepři v rodině, o které dlouho nevěděl, jelikož pracoval a nebyl příliš doma. Opuštění vlasti plánoval, jelikož chtěl mít klid v rodině, kde byly chladné vztahy a špatná komunikace. Oženil se proti vůli svých rodičů a po svatbě žil s manželkou na adrese stejné společně se svými rodiči. Ve vlasti mu také vadilo, že tam měl práci, která mu neumožňovala kariérní růst. Součástí správního spisu tohoto žalobce jsou i zprávy o zemi jeho původu žalobce, a to:
 - údaje o zemi – Ázerbájdžánu vydané Mezinárodní organizací pro migraci (IOM) v roce 2016,
 - zpráva Ministerstva zahraničních věcí Spojených států amerických ze dne 3.3.2017 o dodržování lidských práv v roce 2016 v Ázerbájdžánu,
 - výroční zpráva Amnesty International 2016/2017 týkající se Ázerbájdžánu ze dne 22.2.2017.

7. Z obsahu správního spisu druhé žalobkyně A. A. a jejich nezletilých dětí krajský soud zjistil, že v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu uvedla to, že se s manželem vzali přes postoj jeho matky. Žalobkyně je šíita, manžel je sunnita. Jeho matka pro něj měla vyhlédnutou jinou nevěstu a neměla ji proto ráda. Měla s ní osobní problémy; nikdy se nesmířila, že se vzali. Po sňatku začali bydlet v domácnosti s manželovými rodiči v bytě 2+1, v němž byly tři rodiny. S nikým jiným, kromě matky manžela neměla problémy. Tchýně na ni byla zasedlá a psychicky ji týrala hlavně, když manžel nebyl doma. Nutila ji přejít na jejich víru, tahala ji za vlasy, když se modlila a dělala nepříjemnosti. Vnášela negativní vlivy mezi ní a manžela, pomlouvala a vymýšlela si. Tchýně měla na rodinu velký vliv a nikdo se proti ní nepostavil. Celý rok měla zakázáno se stýkat se svou matkou osobně. Když se jí narodilo dítě, nejraději by to dítě sebrala a vychovávala sama. Nešlo to vydržet, a proto se rozhodli vycestovat a požádat o azyl v Německu. Dne 20.7.2017 byl s touto žalobkyní proveden pohovor, v jehož rámci uvedla, že z vlasti vycestovala na české turistické vízum v šestém měsíci těhotenství a její druhé dítě se pak narodilo už v Německu. Při pohovoru žalobkyně dále rozvedla chování tchýně, která zasahovala do jejich manželského soužití a oběma bránila žít v plnohodnotném manželském vztahu. Dodala, že měla v Ázerbájdžánu také problémy si najít práci, což je tam velmi těžké i přes dosažené vysokoškolské vzdělání. V případě návratu zpět do vlasti si je jistá tím, že nebude mít s mužem společnou domácnost a jejich manželství bude směřovat k rozvodu. Obává se také pomsty tchýně za její cestu do Evropy a za to, že jí sebrala jejího syna. Součástí tohoto správního spisu jsou rovněž zprávy o Ázerbájdžánu zcela shodné jako zprávy založené ve správním spise prvního žalobce.
8. Podle ust. § 12 zákona o azylu, se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
- a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod nebo
 - b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
9. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů.
10. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, se udělí doplňková ochrana cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
11. Podle odst. 2 téhož ustanovení, se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje
- a) uložení nebo vykonání trestu smrti,

b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu,

c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo

d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

12. Krajský soud především zdůrazňuje, že přezkoumal žalobou napadená rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů tak, jak byly uvedeny v žalobách žalobců ze dne 27.2.2018 a podáním jejich právní zástupkyně ze dne 14.5.2018. Žaloby nenapadaly rozhodnutí žalovaného v té části, jimž jim nebyl udělen azyl z důvodu uvedených v ust. § 12, § 13 a § 14 zákona o azylu. Nutno poznamenat, že takové důvody žádosti žadatelů o mezinárodní ochranu v průběhu řízení uplatněny nebyly a žalobci se sami o těchto důvodech ani nezmínili. Podstatným žalobním bodem totiž bylo neudělení doplňkové mezinárodní ochrany ve smyslu výše citovaného zákonného ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalobci byli přesvědčeni, že v jejich případech jsou naplněny podmínky právě pro udělení této formy mezinárodní ochrany, neboť se bojí postihu, který jim hrozí z důvodu, že žádali o mezinárodní ochranu. Žalobkyně b) k tomu dodala, že se bojí možné pomsty ze strany tchýně – matky jejího manžela a to nejen o sebe, ale také své děti. V těchto důvodech žalobci spatřovali naplnění pojmu hrozby vážné újmy ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. S touto žalobní námitkou krajský soud nemůže zásadně souhlasit. Hrozba nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu jako důvod pro udělení doplňkové ochrany nejenže musí být v konkrétním případě být skutečná, reálná, ale také musí jít o mimořádně vysoký stupeň nelidského či ponižujícího zacházení či trestání. Žádná taková skutečnost v průběhu správního řízení ani tohoto soudního přezkumného řízení u žadatelů zjištěna nebyla. Žalobci opakovaně poukázali na svoje rodinné problémy vyplývající ze společného soužití s rodiči a zejména matkou prvního žalobce, tedy tchýně druhé žalobkyně. Dle názoru krajského soudu tyto rodinné problémy nelze v žádném případě podřadit nejen pod ust. §12, které taxativně vymezuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany, ale nenaplnňuje ani pojem oné vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy důvod pro udělení doplňkové ochrany. Nelze také pominout, že v řízení vyšlo najevo, že tento rodinný problém se žalobci nesnažili v zemi původu nijak řešit formou samostatného bydlení z finančních důvodů. Oprávněnost této žalobní námítky upřesnili jejich právní zástupkyně v průběhu řízení podáním ze dne 14.5.2018 s odkazem na zprávu Ázerbájdžán, Informace OAMP, o bezpečnostní a politické situaci v zemi ze dne 28.8.2017 a dodala, že si žalovaný neopatřil dostatečné podklady a nezjistil v tomto směru skutkový stav. Závěry žalovaného jsou proto nepřezkoumatelné. Ani s touto žalobní námitkou nemůže krajský soud souhlasit. Citovaná zpráva mimo jiné odkazuje na Organizaci Freedom House, která ve zprávě nazvané Svoboda ve světě 2017 hodnotila Ázerbájdžán nepříznivě v oblasti politických práv a dodržování občanských svobod. Nicméně v poukazované zprávě – Informace OAMP ze dne 28.8.2017 se také uvádí, že zákon zajišťuje svobodu pohybu uvnitř země, zahraniční cestování, emigraci, repatriaci a že ázerbájdžánská vláda obecně respektovala tato práva a svobody. Ázerbájdžánské úřady obecně kooperovaly s Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) a dalšími humanitárními organizacemi při poskytování ochrany a pomoci vnitřně přesídleným osobám, uprchlíkům nebo osobám bez státní příslušnosti, byť podle informací nevládních organizací si státní úřady počínaly

netransparentně a neefektivně a současně ázerbájdžánský systém poskytování mezinárodní ochrany nedosahuje mezinárodní standardy. Z citované zprávy ovšem nelze dovodit důvodnost obavy žalobců z případného pronásledování v důsledku toho, že byli neúspěšnými žadateli o udělení mezinárodní ochrany.

13. Podle žalobců porušil žalovaný ust. § 3 správního řádu. Ani tato námitka není dle názoru krajského soudu důvodná, neboť z obsahu obou správních spisů žalobců vyplynulo, že si žalovaný opatřil dostatek skutkových zjištění pro svá rozhodnutí, především ze žádostí žalobců o udělení mezinárodní ochrany a podrobnými pohovory provedenými právě k důvodům těchto žádostí a také shromáždil aktuální a dostupné informace ohledně země původu žalobců. Na tato skutková zjištění žalovaný učinil příslušné právní závěry a svá rozhodnutí dostatečným a přezkoumatelným způsobem odůvodnil.
14. Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. žaloby žalobců jako nedůvodné zamítl. .
15. Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobci v řízení úspěch neměli a žalovaný se tohoto práva výslovně vzdal (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s.).
16. České republice nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť tyto náklady vznikly na tlumočném, které ze zákona hradí stát (ust. § 36 odst. 2 s.ř.s.).
17. Ustanovené právní zástupkyní žalobců byla přiznána odměna za jejich zastupování v rozsahu 3 úkonů právních služeb po 9 920 Kč, 3 režijních paušálů po 300 Kč, 400 Kč náhrady za ztrátu času a 510 Kč náhrady za jízdné osobním automobilem z Českého Těšína do Ostravy a zpět ve výši 510 Kč, to je celkem 31 570 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 12 odst. 3, 4, § 13 odst. 3 a § 14 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 463/2017 Sb. s připočtením DPH činí celková odměna za zastupování žalobců 38 200 Kč

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů jeho od doručení.

Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 14. června 2018

JUDr. Petr Indráček
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje

